സംഘ നമസ്കാരം നിര്‍ബന്ധം

﴿ وجوب أداء الصلاة في الجماعة ﴾

[Malayalam –മലയാളം – مليالم]

ശൈഖ്: അബ്ദുല്‍ അസീസ്
ഇബ്നു ബാസ്

فضيلة الشيخ عبد العزيز بن عبد الله بن باز

വിവര്‍ത്തനം:
ടി..കെ. മുഹ്യുദ്ദീന്‍ ഉമരി

ترجمة: محي الدين عمرى

مراجعة : عبد الرحمن صلاحي

മിനിസ്ട്രി ഓഫ് ഇസ്ലാമിക് അഫൈര്‍സ്

وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

المملكة العربية السعودية

Web Edition by

islamhouse.com

1431 – 2010

بسم الله الرحمن الرحيم

´ശൈഖ് അബ്ദുൽ അസീസ് ഇബ്നു അബ്ദുല്ലാഹിബ്നുബാസ് ഈ ലേഖനം വായിക്കാനിടയുള്ള എല്ലാവർക്കും നൽകുന്ന സന്ദേശം അല്ലാഹു അവരെയും നമ്മെയും അവന്നിഷ്ടകരമായി കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ അനുഗ്രഹം നൽകട്ടെ. അവരെയും നമ്മെയും അല്ലാഹുവെ ഭയപ്പെടുകയും സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരുടെ കണ്ണിയിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കട്ടെ. (ആമീൻ) അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹവും രക്ഷയും നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകട്ടെ. അവന്റെ അനുഗ്രഹാശിസ്സുകൾ എപ്പോഴും വർഷിക്കുമാറാകട്ടെ.

സഹോദരൻമാരെ, ജമാഅത്തായുള്ള നമസ്കാരത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പലരും അശ്രദ്ധകാണിക്കുന്നതായും ചില പണ്ഡിതൻമാർ അതിന്റെ ഗൗരവം കുറച്ചുകാണിക്കുന്നതായും എനിക്കറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. അത്കൊണ്ട് അതിന്റെ മഹത്വവും ഗൗരവവും ജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തേണ്ടത് എന്റെ കടമകളിലൊന്നായി ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. അതാണ് ഈ കുറിപ്പിന് കാരണം. അല്ലാഹു തന്റെ മഹത്തായ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വളരെ പ്രാധാന്യവും മഹത്ത്വവും നൽകിയിട്ടുള്ള ഒരു കാര്യം നിസ്സാരമാക്കിക്കാണുന്നത് ഒരു യഥാർത്ഥ മുസ്ലിമിന് ചേർന്നതല്ല. അപ്രകാരം തന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ (സ്വ) കൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കാര്യം അപ്രധാനമായി കാണാനും ഒരു മുസ്ലിമിന്ന് സാധ്യമല്ല. അല്ലാഹു പരിശുദ്ധഖുർആനിൽ ധാരാളമായി ആവർത്തിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യമാണ് നമസ്കാരം കൃത്യമായി അനുഷ്ടിക്കുക എന്നത്. അതു നിർവ്വഹിക്കണമെന്നും നമസ്കാരത്തെകുറിച്ച് മടിയും അശ്രദ്ധയും കാണിക്കുന്നതും അത് വളരെ നിസ്സാരമായി ക്കരുതുന്നതും കപടവിശ്വാസികളുടെ ലക്ഷണമായിട്ടാണ് ഖുർആൻ എണ്ണിയിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹു പറയുന്നത് നോക്കൂ:

حَافِظُواْ عَلَى الصَّلَوَاتِ والصَّلاَةِ الْوُسْطَى وَقُومُواْ لِلّهِ قَانِتِينَ

(البقرة /٢٣٨)

‘‘എല്ലാനമസ്കാരവും നിങ്ങൾ കൃത്യമായി അനുഷ്ടിക്കുക. വിശേഷിച്ചും മദ്ധ്യാഹ്ന നമസ്കാരം. വിനയാന്വിതരായിക്കൊണ്ട് നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ നിൽക്കുക’’ (ബഖറ:238)

തന്റെ സഹോദരൻമാരോടൊപ്പം നമസ്കരിക്കാൻ പോകാതെ പിൻമാറിയിരിക്കുന്ന ഒരടിമ നമസ്കാരം കൃത്യമായി അനുഷ്ടിക്കുന്നുണ്ടെന്നും അതർഹിക്കുന്ന മഹത്വം അവൻ കൽപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നും എങ്ങനെയാണ് ബോധ്യപ്പെടുക? യഥാർത്ഥത്തിൽ നമസ്കാരത്തെ വളരെ നിസ്സാരമായിട്ടാണ് അവൻ കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

وَأَقِيمُواْ الصَّلاَةَ وَآتُواْ الزَّكَاةَ وَارْكَعُواْ مَعَ الرَّاكِعِينَ

(البقرة /٤٣)

''നമസ്കാരം കൃത്യമായി അനുഷ്ടിക്കുകയും സകാത്ത് നൽകുകയും നമസ്കരിക്കുന്നവരോടൊപ്പം കൂടി നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുവിൻ''

എന്നാണല്ലാഹു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ജമാഅത്തായിത്തന്നെ നമസ്കരിക്കണമ ന്നതിനുവ്യക്തമായതത്രെ ഈ ദൈവവാക്യം അങ്ങനെയല്ലെങ്കിൽ ആ വാ ക്യത്തിലെ

وَارْكَعُواْ مَعَ الرَّاكِعِينَ

'നമസ്കരിക്കുന്നവരോടൊപ്പം കൂടി നമസ്കരിക്കുവിൻ' എന്ന അവസാന ഭാഗത്തിന് യാതൊരു പ്രസക്തിയുമില്ല. നമസ്കാരം കൃത്യമായി അനുഷ്ടി ക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം ആയത്തിന്റെ തുടക്കത്തിലുണ്ടായിരിക്കെ ആ നിർദ്ദേശം തന്നെ അതേ ആയത്തിന്റെ തന്നെ ഒടുക്കത്തിൽ ആവർത്തിക്കേ ണ്ടതില്ലല്ലോ.

മറ്റൊരിടത്ത് അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلاَةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُواْ أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُواْ فَلْيَكُونُواْ مِن وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّواْ فَلْيُصَلُّواْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُواْ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ (النساء: ١٠٢)

''നബിയേ താങ്കളവരുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നാൽ അങ്ങനെ അവ രെയും കൊണ്ട് നമസ്ക്കരിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ അവരിൽ ഒരു വിഭാഗം താങ്കളുടെ കൂടെ നിൽക്കട്ടെ. അവർ അവരുടെ ആയുധങ്ങൾ എടുക്കു കയും ചെയ്യട്ടെ. അവർ സുജൂദ് ചെയ്ത് കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അവർ നിങ്ങ ളുടെ പിന്നിലേക്ക് മാറട്ടെ. പിന്നെ നമസ്കരിക്കാത്ത മറ്റെ വിഭാഗം വന്ന് നിന്റെ കൂടെ നമസ്കരിക്കട്ടെ. അവർ തങ്ങളുടെ മുൻകരുതലുകളും ആയു ധങ്ങളും എടുത്തു കൊള്ളുകയു ചെയ്യട്ടെ.'' (നിസാഅ്: 102)

യുദ്ധത്തിന്റെ അവസരത്തിൽ പോലു നമസ്കാരം ജമാഅത്തായി നിർവ്വഹിക്കാനാണ് അല്ലാഹു പഠിപ്പിച്ചതും നിർബന്ധമാക്കിയതും. അപ്പോൾ സാധാരണ അവസരങ്ങളിൽ ജമാഅത്തായിട്ടല്ലാതെ എങ്ങനെ നമസ്കരിക്കും? ജമാഅത്തായുള്ള നമസ്കാത്തിൽ ആർക്കെങ്കിലും ഇളവ് അനുവദിക്കുമെങ്കിൽ അത് യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുത്ത് ശത്രുക്കളുടെ ഭീഷ ണിയെ നേരിടുന്ന പടയാളികൾക്കാണ് ലഭിക്കേണ്ടത്. അവർക്ക് പോലും അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ നമസ്കാരം നിർവ്വഹിക്കേണ്ടത് ജമാഅത്താ യിട്ടുതന്നെയാണെന്നും അത് നിർബന്ധമാണെന്നും മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാ സമില്ല. അപ്പോൾ ജമാഅത്തിനു പോകാതെ പിന്തിനിൽക്കുന്നത് അനുവദി ച്ചുകൂടാത്തതാണെന്ന് ഗ്രഹിക്കാം.

അബൂഹുറൈറ (റ)വിൽനിന്നും ഇമാംബുഖാരിയും ഇമാം മുസ്ലിമും കൂടി ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ഹദീസ് ശ്രദ്ധേയമാണ്. നബി (സ്വ) പറയുന്നു:

لقد هممت أن آمر بالصلاة فتقام ثم آمر رجلا أن يصلي بالناس ثم أنطلق برجال معهم حزم من حطب إلى قوم لا يشهدون الصلاة فأحرق عليهم بيوتهم ـــ الحديث/ بخاري ومسلم

''നമസ്കാരത്തിന് ഇഖാമത്ത് വിളിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ച് ഒരാളെ ജനങ്ങ ളെയും കൊണ്ട് നമസ്കരിക്കാൻ ഏർപ്പാട് ചെയ്ത് കുറെ ആളുകളെയും

കൂട്ടി വിറകുമായിച്ചെന്ന് നമസ്കാരത്തിന്ന് പങ്കെടുക്കാനെത്താത്ത ആളുകളെ അവരുടെ വീടുകൾക്കുള്ളിലിട്ട് തീ കൊടുത്തു നശിപ്പിക്കണമെന്ന് ഞാൻ കരുതിപ്പോയി.

ഇമാം മുസ്ലിം അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു മസ്ഊദിൽനിന്ന് തന്റെ സ്വഹീഹിൽ ഉദ്ധരിച്ച മറ്റൊരു ഹദീസ് ഇപ്രകാരമാണ്

വ്യക്തമായി അിറയപ്പെട്ട മുനാഫിഖോ രോഗികളോ മാത്രമേ ജമാഅത്തിന്ന് പങ്കെടുക്കാത്തവരായി ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ രണ്ടാളുകൾക്കിടയിൽ പിടിച്ചു നടന്നുകൊണ്ട് രോഗികൾപോലും ജമാഅത്തിന് എത്തിയിരുന്നു.

ഇബ്നുമസ്ഊദ് പറയുകയാണ്. സൻമാർഗ്ഗചര്യകൾ അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ(സ.അ) ഞങ്ങൾക്ക് പഠിപ്പിച്ചു തരാറുണ്ടായിരുന്നു. ബാങ്കുവിളിക്കുന്ന പള്ളിയിൽ നമസ്കാരത്തിന് എത്തുക എന്നത് അക്കൂട്ടത്തിൽ പെട്ടതാണ്. അദ്ദേഹം തുടർന്നു പറഞ്ഞു. നാളെ മുസ്ലിമായി ക്കൊണ്ട് അല്ലാഹുവെ കണ്ട്മുട്ടണമെന്ന് സന്തോഷപൂർവ്വം ആരെങ്കിലും കൊതിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഈ നമസ്കാരങ്ങൾക്ക് വിളിക്കുന്നേടത്ത് പോയി അത് കൃത്യമായി അനുഷ്ടിക്കട്ടെ. അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെ നബിക്ക് ചില സൻമാർഗികചര്യകൾ നിശ്ചയിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇത് ആ സൻമാർഗികചര്യകളിൽ പെട്ടതത്രെ. മടിയൻ ചെയ്യുന്നപോലെ നിങ്ങളുടെ വീടുകളിൽ വെച്ച് ഈ നമസ്കാരങ്ങളെ നിർവ്വഹിക്കാനാണ് നിങ്ങൾ മുതിരുന്നതെങ്കിൽ തീർച്ചയായും നിങ്ങൾ നബിതിരുമേനി(സ്വ) യുടെ സുന്നത്ത് കൈവെടിഞ്ഞുവെന്നർത്ഥം. നബിതിരുമേനിയുടെ സുന്നത്ത് കൈവെടിഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ വഴി പിഴച്ചതു തന്നെ.

ഒരാൾ നല്ലപോലെ വുളു എടുത്ത് ഈ പള്ളികളിൽ ഒന്നിൽ നമസ്കാരത്തിന്നായി പോയാൽ അവന്റെ ഓരോ കാൽവെപ്പും പുണ്യകർമ്മമായി അല്ലാഹു രേഖപ്പെടുത്തും. അവന്റെ ഓരോ കാൽവെപ്പും അവന്റെ പദവികൾ വർദ്ദിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും അവന്റെ ഓരോപാപവും പൊറുക്കപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കും. അിറയപ്പെട്ട കപടവിശ്വാസിയല്ലാതെ നമസ്കാരത്തിന് പള്ളിയിലെത്താത്തതായി ഞങ്ങൾ കണ്ടിരുന്നില്ല. രണ്ടാൾ താങ്ങിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് പിന്നെ സ്വഫ്ഫുകൾക്കിടയിലെത്തിക്കുന്നതായി കാണാറുണ്ടായിരുന്നു.

അബൂ ഹുറൈറൊ (റ)വിൽനിന്ന് ഇമാം മുസ്ലിം ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഒരു ഹദീസ് ശ്രദ്ധിക്കു. ‘‘അന്ധനായ ഒരാൾ നബിതിരുമേനി(സ്വ) യുടെ അടുത്ത് വന്ന് ഇപ്രകാരം ബോധിപ്പിച്ചു. അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ(സ്വ) എന്നെ പള്ളിയിലേക്കു കൈപിടിച്ചു കൊണ്ടു വരാൻ എനിക്കൊരു നായകനില്ല. അത്കൊണ്ട് എനിക്കെന്റെ വീട്ടിൽ വെച്ച് തന്നെ നമസ്കരിച്ചാൽ പോരെ? ഉടനെ നബി(സ്വ) അയാളോട് ചോദിച്ചു. നിങ്ങൾ ബാങ്ക്‌വിളി കേൾക്കാറുണ്ടോ? അതെ എന്നായിരുന്നു ഉത്തരം. ‘‘അപ്പോൾ ആവിളിക്കുത്തരം ചെയ്യണം’’ എന്നായിരുന്നു നിബിതിരുമേനി (സ്വ) യുടെ ആജ്ഞ.

ജമാഅത്തായി നമസ്കരിക്കലും അല്ലാഹുവിന്റെ നാമം അനുസ്മരിക്കപ്പെടുന്നതിന് വേണ്ടി പൊക്കിക്കെട്ടാൻ അനുവദിക്കപ്പെട്ട പ്രത്യേകഭവനങ്ങളിൽ വെച്ചു തന്നെ നമസ്ക്കാരം നിർവ്വക്കലും നിർബന്ധമാണെതിന്ന് ധാരാളം ഹദീസുകൾ തെളിവുദ്ധരിക്കാനുണ്ട്. അത്കൊണ്ട് ഓരോ മുസ്ലിമും ഇക്കാര്യത്തിൽ നിർബന്ധം പിടിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അത് സ്വയം നടപ്പിൽ വരുത്താനും മക്കളെയും വീട്ടുകാരെയും അയൽവാസികളെയും മറ്റു മുസ്ലിം സഹോദരൻമാരെയും അതിന്നായി പ്രേരിപ്പിക്കാനും ഓരോരുത്തരും ഉടനെതന്നെ സന്നദ്ധരാകണം. അങ്ങനെ അല്ലാഹുനിന്റെയും തിരു

ദൂതരുടെയും കൽപ്പന നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിൽ ജാഗ്രത പാലിക്കണം. അല്ലാഹുവും റസൂലും വിരോധിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളിൽനിന്ന് സൂക്ഷ്മത യോടെ വിട്ടുനിൽക്കുകയും നമസ്കാരത്തിന് മടികാണിക്കുന്നവരെന്ന് അതി നിന്ദ്യമായി വിശേഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കപടവിശ്വാസികളെപ്പോലെ ആകാതിരിക്കാൻ കരുതിയിരിക്കുകയും വേണം. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُواْ إِلَى الصَّلاَةِ قَامُواْ كُسَالَى يُرَآؤُونَ النَّاسَ وَلاَ يَذْكُرُونَ اللّهَ إِلاَّ قَلِيلاً ، مُّذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لاَ إِلَى هَـؤُلاء وَلاَ إِلَى هَـؤُلاء وَمَن يُضْلِلِ اللّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ سَبِيلاً.

(النساء/١٤٢، ١٤٣)

''നിശ്ചയമായും കപടവിശ്വാസികൾ അല്ലാഹുവിനോട് വഞ്ചന പ്രവർത്തിക്കുകയാണ്. അവനാകട്ടെ അവരെ വഞ്ചിക്കുന്നവനുമാണ്. അവർ നമസ്കാരത്തിന് നിൽക്കുന്നതായാൽ മടിയൻമാരായിട്ടാണ് നിൽക്കുക. ആളുകളെ കാണിക്കുകയാണവർചെയ്യുന്നത്. വളരെ കുറച്ച് മാത്രമമേ അവർ അല്ലാഹുവിനെ ഓർക്കുന്നുള്ളൂ. ഇക്കൂട്ടരിലേക്കുമില്ല, ഇക്കൂട്ടരിലേക്കുമില്ല. രണ്ടിനുമിടയിൽ ആടിക്കളിക്കുന്നവരാണവർ. ആരെ യെങ്കിലും അല്ലാഹു വഴിതെറ്റിച്ചാൽ പിന്നെ അവർക്ക് വേണ്ടി യാതൊരു വഴിയും നീ കണ്ടെത്തുകയില്ല.'' (നിസാഅ്:142,143)

നമസ്കാരം ജമാഅത്തായി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽനിന്നുള്ള പിന്തിരിയൽ അതു തീരെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന മുഖ്യ കാരണങ്ങളിലൊ ന്നാണ്. നമസ്ക്കരിക്കാതിരിക്കുന്നത് സത്യനിഷേധവും അപഥ സഞ്ചാരവു മാണെന്നെല്ലാവർക്കും അറിയാം. ഇസ്ലാമികവൃത്തത്തിൽനിന്ന് പുറത്ത് പോകാൻ അത് കാരണമാകുകയും ചെയ്യും. പ്രസിദ്ധ സ്വഹാബി ജാബിർ(റ)നിന്ന് ഇമാം മുസ്‌ലിം ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഒരു ഹദീസിൽ നിന്ന് ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്. നബി തിരുമേനി(സ.അ) പറഞ്ഞു:

بين الرجل وبين الكفر والشرك ترك الصلاة (مسلم)

''മുസ്‌ലിമായ മനുഷ്യനും കുഫ്റും ശിർക്കും തമ്മിൽ വ്യത്യാസപ്പെടു ന്നത് നമസ്ക്കാരം ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിലൂടെയാണ്.''
മറ്റൊരു നബിവചനം ഇതാണ്:

العهد الذي بيننا وبينهم الصلاة، فمن تركها فقد كفر – (الترمذي)

''നമുക്കും അവർക്കുമിടയിലുള്ള വ്യത്യാസം നമസ്കാരമാണ്. അതാരെ ങ്കിലും ഉപേക്ഷിച്ചാൽ അവൻ കാഫിറായതുതന്നെ.''

നമസ്കാരത്തിന്റെ പ്രശ്നം വളരെ ഗൗരവമർഹിക്കുന്നതാണെന്നും അതു കൃത്യമായി അനുഷ്ടിക്കുന്നതും കൂട്ടമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നതും നിർബന്ധമാണെന്നതിനും ധാരാളം ആയത്തുകളും ഹദീസുകളും ഉദ്ധരി ക്കാൻ കഴിയും

സത്യം വെളിപ്പെടുകയും അതിന്നുത്തമ തെളിവുകൾ വ്യക്തമാകുകയും ചെയ്താൽ പിന്നെ അതിൽനിന്ന് തെറ്റിപ്പോകാൻ ആർക്കും പറ്റുകയില്ല. അതാരുടെ വാക്ക് കേട്ടിട്ടായാലും ശരി അല്ലാഹു പറയുന്നു:

فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلاً

(النساء/ ٥٩)

''വല്ല വിഷയത്തിലും നിങ്ങൾ പരസ്പരം ഭിന്നിച്ചാൽ അല്ലാഹുവിങ്കലേക്കും അവന്റെ റസൂലിലേക്കും അക്കാര്യം നിങ്ങൾ മടക്കുക. അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യനാളിലും നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതാണ് ഏറ്റവും ഉത്തമവും ശുഭപര്യവസായിയായിട്ടുള്ളതും.'' (നിസാഅ്: 59)

സൂറ അന്നൂറിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു.

فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

(نور/٦٣)

''അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൽപ്പനയെ അതിലംഘിക്കുന്നവർ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള കുഴപ്പത്തിന്നവർ വിധേയമായേക്കുമെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ വേദനിപ്പിക്കുന്ന ശിക്ഷ അവരെ ബാധിക്കുമെന്നോ ഭയപ്പെട്ടുകൊള്ളട്ടെ.''

ജമാഅത്തായി നമസ്കരിക്കുന്നതിൽ കുടികൊള്ളുന്ന ഭൗതികവും സാമൂഹികവുമായ പ്രയോജനങ്ങൾ ആർക്കും അറിയാത്തതല്ല. പരസ്പരം പരിചയപ്പെടുക. പരസ്പരം സഹായസഹകരണങ്ങൾ ചെയ്യുക എന്നിവ അവയിൽ ഏറ്റവും തെളിഞ്ഞു നിൽക്കുന്നതത്രെ

പുണ്യകരങ്ങളായ കാര്യങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്താനും സൂക്ഷ്മതയോടെയുള്ള ജീവിതത്തിന്ന് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനും സത്യം സ്വീകരിക്കുന്നതിന്നും സത്യത്തിൽ ഉറച്ചു നിൽക്കുന്നതിന്നും പരസ്പരം ഉപദേശിക്കാനും മറ്റുമുള്ള അവസരങ്ങളും അത്കൊണ്ട് ലഭിക്കുന്നു. പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്നവരെ മുന്നോട്ട് കൊണ്ട് വരാനും വിവരമില്ലാത്തവർക്ക് അറിവുണ്ടാക്കാനും കപടൻമാരെ ഭീതിപ്പെടുത്താനും അവരുടെ മാർഗത്തിൽനിന്ന് അകന്ന് നിൽക്കാനും അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമകൾക്കിടയിൽ അവന്റെ ചിഹ്നങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാനും അവങ്കലേക്ക് ജനങ്ങളെ ക്ഷണിക്കാനും വാക്കിലും പ്രവൃത്തിയിലും മാതൃകായോഗ്യമായ ജീവിതം നയിക്കാനുമെല്ലാം നമസ്കാരത്തിനുവേണ്ടി പള്ളിയിൽ ഒത്തുകൂടുന്നത് കൊണ്ട് സാധ്യമാകുന്നു.

ഐഹികവും പാരത്രികവുമായ നന്മയും അല്ലാഹുവിന്റെ പൊരുത്തവും ഉള്ള കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ അല്ലാഹു നമ്മെയെല്ലാം സഹായിക്കട്ടെ. സ്വന്തത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന തിന്മകളിൽ നിന്നും കർമ്മദൂഷ്യങ്ങളിൽനിന്നും അവിശ്വാസികളോടും കപടന്മാരോടും ഉള്ള അനുകരണത്തിൽനിന്നും അല്ലാഹു നമ്മെയെല്ലാം കാത്ത് രക്ഷിക്കട്ടെ. അവൻ അത്യുദാരനും ബഹുമാന്യനുമത്രെ.

○ ○ ○ ○ ○

പൊതുവായ ഒരുദ്ബോധനം

റുക്കൂഇന് മുമ്പോ ശേഷമോ, നെഞ്ചിലോ മറ്റെവിടെയെങ്കിലുമോ ഇടത്തെ കയ്യിൻമേൽ വലത്തെ കൈ കൂട്ടിപ്പിടിക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് നാം ഇതുവരെ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന ചർച്ച ഒരു സുന്നത്തായ കാര്യത്തെപ്പറ്റി മാത്രമാണ്. നിർബന്ധമായ ഒരു കാര്യത്തെ പ്പറ്റിയല്ല. ഒരാൾ റുകൂഇന് മുമ്പോ ശേഷമോ കൈ തൂക്കിയിട്ടുകൊണ്ട് നിന്ന് നമസ്കരിച്ചാൽ അയാളുടെ നമസ്കാരം സാധുവെന്നാണ് പണ്ഡിതമതം. ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ടമായ ഒരു

കാര്യം അയാൾ നമസ്കാരത്തിലൊഴിവാക്കിഎന്ന് മാത്രമെയുള്ളു. ഇതു പോലെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്തമായ അഭിപ്രായപ്രകടനങ്ങൾ പരസ്പരം ഭിന്നിപ്പിന്നോ, പിണക്കത്തിന്നോ, ശത്രുതക്കോ ഒരിക്കലും കാരണമായിക്കൂടാ. ഇനി ഒരാൾ അതു നിർബന്ധമാണെന്ന് തന്നെ പറഞ്ഞാൽ പോലും ഇമാം ശൗക്കാനി അത് നിർബന്ധമാണെന്നാണ് നൈലുൽ ഔത്വാറിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളത്. അതിന്റെ പേരിൽ വഴക്കും വക്കാണവും നടത്താതിരിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. പുണ്യത്തിന്റെയും സൂക്ഷ്മതയുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരസ്പരം സഹകരിച്ചു കഴിഞ്ഞുകൂടുകയാണ് കരണീയമായിട്ടുള്ളത്. സത്യം തെളിവുകൾ സഹിതം വ്യക്തമാക്കുകയും വേണം അസൂയയിൽനിന്നും പകയിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെട്ട നിഷ്കളങ്കമായ മനസ്സോടുകൂടിയായിരിക്കണം അന്യോന്യം ബന്ധപ്പെടേണ്ടത്. ഭിന്നിപ്പിന്നും പിണക്കത്തിന്നും ഇടയാകുന്ന എല്ലാകാര്യങ്ങളിൻനിന്നും എല്ലാവരും അകന്ന് നിൽക്കണം.

പരമോന്നതനും പരിശുദ്ധനുമായ അല്ലാഹു നമ്മോട് കൽപ്പിക്കുന്നത് ഐക്യത്തിലും മമതയിലും വർത്തിക്കാനാണ്. ഭിന്നിച്ചു ശത്രുക്കളാകാനല്ല.

وَاعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ اللّهِ جَمِيعًا وَلاَ تَفَرَّقُواْ

(آل عمران/١٠٣)

''നിങ്ങളെല്ലാവരും കൂടി അല്ലാഹുവിന്റെ പാശത്തെ മുറുകെ പിടിക്കുവിൻ. നിങ്ങൾ ഭിന്നിച്ചുപോകരുത്.'' (ആലുഇംറാൻ :103)

അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ(സ്വ) അരുളുകയുണ്ടായി :

إن الله يرضى لكم ثلاثا، أن تعبدوا الله ولا تشركوا به شيئا، وأن تعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا، وأن تناصحوا من ولاة الله أمركم

من تفسير ابن كثير. مسلم ، احمد

''മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കായി അല്ലാഹു തൃപ്തിപ്പെടുന്നു. 1 അവനെമാത്രമേ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കാവൂ. അവനോട് യാതൊന്നിനെയും നിങ്ങൾ പങ്കു ചേർക്കരുത്. 2 നിങ്ങളെല്ലാവരും കൂടി അല്ലാഹുവിന്റെ പാശം മുറുകെ പിടിക്കുക 3 നിങ്ങളുടെ കൈകാര്യകർത്തൃത്വം അല്ലാഹു ആരെയാണോ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത് അവരോട് നിങ്ങൾ സദാഗുണകാംക്ഷയുള്ളവരായിരിക്കയണം''.

നമസ്കാരത്തിൽ കൈകെട്ടുന്നതും തൂക്കിയിടുന്നതും സംബന്ധിച്ചു ആഫ്രിക്കയിലെ നമ്മുടെ മുസ്‌ലിം സഹോദരന്മാർക്കിടയിൽ വമ്പിച്ച വെറുപ്പും വിദ്വേഷവും ഉണ്ടാകാറുണ്ടെന്ന് നമുക്കറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് അത് വളരെ ചീത്തയാണ് എന്നതിൽ സംശയമില്ല. അവരിൽനിന്നതുണ്ടാകാൻ പാടില്ല. സത്യവിശ്വാസികളെന്നനിലക്ക് പരസ്പരസ്നേഹവും സാഹോദര്യവും നിഷ്കളങ്കതയും നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട് തന്നെ സത്യം തെളിവ് സഹിതം മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ പരസ്പരധാരണയും ഗുണകാംക്ഷയും കൈകൊള്ളുകയാണവർക്ക് നിർബന്ധമായിട്ടുള്ളത്.

നബി തിരുമേനി(സ്വ) യുടെ അനുചരന്മാരും അവരുടെ പിൻഗാമികളും ശാഖാപരമായ വിഷയങ്ങളിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ വെച്ചുപുലർത്തുന്നവരായിരുന്നു. എന്നാൽ അതൊരിക്കലും അവർക്കിടയിൽ ഭിന്നിപ്പും പിണക്കവും ഉണ്ടാക്കാനിടയാക്കിയിരുന്നില്ല. സത്യം തെളിവു സഹിതം മനസ്സിലാക്കുക എന്നതായിരുന്നു അവരോരോരുത്തരുടെയും ലക്ഷ്യം. അത് വ്യക്തമായി ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അവരതിൽ ഏകോപിക്കും.

ആർക്കെങ്കിലും അത് വ്യക്തമായി തെളിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ മറ്റുള്ളവരെ വഴിതെറ്റിയവരാക്കാൻ അവരാരും തുനിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അക്കാരണംകൊണ്ടും അവർ പരസ്പരം പിണങ്ങുകയോ ബന്ധം മുറിക്കുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല. പരസ്പരം തുടർന്ന് നമസ്കരിക്കുന്നതിന്നും അവർക്ക് തടസ്സമായിരുന്നില്ല.

മുസ്ലിംകളായ നാമെല്ലാവരും അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിച്ച് കൊണ്ട് സജ്ജനങ്ങളായിരുന്ന പൂർവ്വികൻമാരുടെ മാതൃകപിൻപറ്റി സത്യം മുറുകെ പിടിക്കുകയും അത് പ്രചരിപ്പിക്കുകയും പരസ്പര ഗുണകാംക്ഷയോടു കൂടി കഴിയുകയും വേണം. സ്നേഹവും സാഹോദര്യവും സത്യവിശ്വാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട് തന്നെ സത്യം തെളിവ് സഹിതം മനസ്സിലാക്കാനുള്ള ആവേശം നമുക്കുണ്ടാകണം. തെളിവുകളുടെ അവ്യക്തതമൂലം ശാഖാപരമായ ചില പ്രശ്നങ്ങളിൽ പരസ്പരം അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടാകുന്നത് സ്വാഭാവികമാണ്. അതൊരിക്കലും പരസ്പരശത്രുതക്കും പിണക്കത്തിന്നും ബഹിഷ്കരണത്തിന്നും കാരണമായിക്കൂടാ.

അല്ലാഹുവിന്റെ അത്യുത്തമ നാമങ്ങളും അത്യുന്നതവിശേഷണങ്ങളും മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ട് നാം അല്ലാഹുവോട് യാചിക്കുകയാണ്. അല്ലാഹുവേ ഞങ്ങൾക്കും മറ്റെല്ലാ മുസ്ലിംകൾക്കും ഹിദായത്തും തൗഫീക്കും കൂട്ടിത്തരേണമേ. ദീനിയായ വിജ്ഞാനം ഞങ്ങൾല്ലൊവർക്കും നീ പ്രദാനം ചെയ്യേണമേ, ദീനിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കാനും ദീനിനെ പ്രചരിപ്പിക്കാനും നീ ഞങ്ങളെ സഹായിക്കേണമേ. ഞങ്ങളെയെല്ലാവരെയും നീ നിന്റെ ദീനിന്റെ സഹായികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെടുത്തേണമേ, നീയാണിതിന്റെയെല്ലാം ഉടമസ്ഥൻ. നീ സർവ്വശക്തനാണ്. മുഹമ്മദ്നബിയിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബങ്ങളിലും അനുചരന്മാരിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാർഗം പിന്തുടർന്ന്കൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്തായ ചര്യ മാതൃകയാക്കിക്കൊണ്ടും ഖിയാമത്നാൾ വരെ ആരെല്ലാം ജീവിക്കുന്നുവോ അവരിലും അല്ലാഹുവിന്റെ രക്ഷയും അനുഗ്രഹവും സദാവർഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കട്ടെ. ആമീൻ

وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وأصحابه

وأتباعه بإحسان إلى يوم الدين .

.